

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 642

din 24 septembrie 2020

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind modificarea și completarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării
de noi întreprinderi mici și mijlocii

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii, obiecție formulată de Guvernul României.

2. Sesizarea a fost formulată în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și al art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, și a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 3.265 din 19 iunie 2020, fiind trimisă inițial prin poșta electronică. Ulterior, a fost depusă la Registratura jurisdicțională a Curții Constituționale, fiind înregistrată cu nr. 3.326 din 23 iunie 2020. Sesizarea constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 763A/2020.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că din analiza instrumentului de prezentare și motivare a legii criticate se constată că acesta este extrem de sumar și nu cuprinde justificarea pentru toate măsurile propuse, context în care Guvernul precizează că are în vedere atât modificările privind criteriile de evaluare a planului de afaceri și a eligibilității beneficiarilor, cât și interdicțiile prevăzute de lege.

4. În acest sens, apreciază ca fiind incidente considerentele Deciziei nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, prin care Curtea Constituțională a reținut că „în ceea ce privește cuprinsul expunerii de motive — instrumentul de prezentare și motivare, avem în vedere prevederile art. 74 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora *«Deputații, senatorii și cetățenii care exercită dreptul la inițiativă legislativă pot prezenta propuneri legislative numai în forma cerută pentru proiectele de legi»*, ale art. 29—31 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative (referitoare la motivarea proiectelor de acte normative, sub aspectul instrumentelor de prezentare și motivare, precum și al cuprinsului și redactării motivării) și, desigur, ale art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, conform căreia *«În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie»*”. Prin decizia precitată, analizând expunerea de motive ce însoțea propunerea legislativă, Curtea a constatat că „aceasta este extrem de sumară, cuprinzând numai câteva mențiuni generice”, iar în cuprinsul expunerii de motive „nu se regăsește motivarea asupra niciuneia dintre soluțiile preconizate, ceea ce este contrar prevederilor constituționale și legale mai sus indicate”.

5. Autorul sesizării menționează că în jurisprudența sa (a se vedea, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 128 din 6 martie 2019 și Decizia nr. 139 din 13 martie 2019) Curtea a mai constatat neconstituționalitatea unor legi prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție, pentru lipsa temeinică a motivării reglementării. În acest context, susține că în absența motivării sau din cauza caracterului sumar al acesteia, precum și în lipsa unei fundamentări temeinice a expunerii de motive, nu se poate cunoaște rațiunea legiuitorului, esențială pentru înțelegerea, interpretarea și aplicarea acesteia, în condițiile unui pronunțat caracter tehnic al reglementării. Or, normele de tehnică legislativă prevăzute de art. 6 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative stabilesc în mod neîndoiește obligația unei temeinice motivări a proiectului de act normativ.

6. Cu privire la legea supusă controlului de constituționalitate, autorul sesizării învederează faptul că prin modalitatea de redactare a acesteia sunt încălcate prevederile referitoare la claritatea și previzibilitatea normelor din cuprinsul Legii nr. 24/2000 și, implicit, dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituția României. Arată astfel că în jurisprudența sa Curtea Constituțională a statuat că autoritatea legiuitoare, Parlamentul sau Guvernul, după caz, are obligația de a edicta norme care să respecte trăsăturile referitoare la claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate. Totodată, susține că instanța de control constituțional a constatat că, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Așa fiind, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare (a se vedea în acest sens Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012 și Decizia nr. 445 din 16 septembrie 2014).

7. Acesta învederează, totodată, faptul că prin Decizia nr. 583 din 21 septembrie 2017, raportat la dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5), Curtea a reținut că una dintre componentele principiului securității raporturilor juridice este reprezentată de calitatea legii, în sensul în care legea trebuie să fie suficient de precisă și clară pentru a putea fi aplicată. În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta, apelând, la nevoie, la consiliere de specialitate în materie. Astfel, cetățeanul trebuie să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, fața de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă (a se vedea, cu titlu exemplificativ, Hotărârea din 5 ianuarie 2000, pronunțată în Cauza *Beyeler împotriva Italiei*, paragraful 109, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragrafele 52 și 55, sau Hotărârea din 5 aprilie 2016, pronunțată în Cauza *Guță Tudor Teodorescu împotriva României*, paragraful 42).

8. În considerarea celor mai sus expuse, Guvernul consideră că la art. 1 pct. 4 din legea criticată, pentru respectarea rigorii juridice, în cuprinsul art. 6¹, nou-introdus, se impune necesitatea utilizării sintagmei „cesiune de părți sociale” în locul noțiunii „înstrăinare a părților sociale”. De asemenea, apreciază ca fiind necesară corelarea soluției prevăzute la art. 6¹ alin. (2) cu prevederile art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017. Astfel, susține că la art. 6¹ alin. (2) legiuitorul a impus condiția ca cesiunea părților sociale să fie realizată către „persoane fizice care nu au mai avut anterior nicio societate”, cu toate că art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017 prevede că beneficiarii programului pot fi „persoane fizice care nu au sau nu au avut calitatea de acționar sau de asociat într-o altă întreprindere mică sau mijlocie”.

9. Așa fiind, apreciază că este necesară circumstanțierea categoriei cesionarilor în cuprinsul art. 6¹ alin. (2) din legea criticată, fiind necesară clarificarea intenției de reglementare cuprinse în art. 6¹ din lege față de mențiunea cuprinsă în expunerea de motive, potrivit căreia „criteriile de eligibilitate se modifică în sensul interzicerii cesiunii părților sociale până la 49%, cu excepția cazurilor în care aceasta se face în baza Legii Business Angel sau a finanțărilor participative”.

10. De asemenea, Guvernul semnalează faptul că art. 1 pct. 7 din legea criticată, prin care se introduce anexa nr. 2, poate conduce la apariția unor situații de necorelare cu art. 1 pct. 4 din aceeași lege, referitor la condițiile de cesiune a părților sociale, împrejurare ce poate determina dificultăți în aplicarea prevederilor art. 6¹ alin. (2) (nou-introduse prin art. 1 pct. 4 din legea criticată). În acest sens, Guvernul apreciază că este necesar ca textul să fie reanalizat în scopul corelării normelor prevăzute la art. 1 pct. 4 și art. 1 pct. 7 din legea supusă controlului de constituționalitate.

11. Guvernul observă, totodată, că la art. 1 pct. 6 din legea criticată nu este identificat punctajul aferent domeniului de activitate care constituie criteriu de evaluare a planului de afaceri, iar această omisiune de reglementare conduce, în opinia sa, la aplicarea arbitrară în procesul de acordare a punctajului, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție, referitor la componenta de previzibilitate a legii.

12. În fine, apreciază că norma prevăzută la art. 11 este inutilă prin raportare la prevederile art. 16 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

13. În conformitate cu prevederile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, sesizarea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Avocatului Poporului pentru a-și formula punctele de vedere asupra sesizării de neconstituționalitate.

14. Prin Adresa nr. 4.349 din 24 iulie 2020, Președintele Senatului a transmis punctul său de vedere cu privire la sesizarea formulată de Guvernul României referitoare la neconstituționalitatea Legii privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii.

15. Astfel, referitor la criticile de neconstituționalitate formulate, președintele Senatului apreciază că „judecătorii Curții Constituționale vor constata că acestea reflectă, în realitate, confruntarea a două concepții de politică normativă și, deopotrivă, economice, și anume, o concepție aparținând inițiatorilor propunerii legislative adoptate de Parlament și care provin din toate grupurile parlamentare — caz mai rar întâlnit în actuala legislatură — și o altă, aparținând Guvernului, prezentată de acesta după ce legea a primit votul final decizional al Camerei legislative competente”. Arată că, nemulțumit fiind

de soluția legislativă adoptată de Parlament, Guvernul sesizează Curtea Constituțională și contestă constituționalitatea soluției respective, prelungind astfel procesul legislativ deja încheiat.

16. Președintele Senatului învederează faptul că obiecțiile de neconstituționalitate aduse legii aflate pe rolul Curții Constituționale sunt formulate și dezvoltate pe trei planuri, toate subsumate nerespectării unor norme de tehnică legislativă prevăzute în Legea nr. 24/2000, care, în jurisprudența Curții Constituționale, echivalează cu încălcarea principiului obligativității respectării Constituției și a legilor, cerință esențială pentru democrația constituțională și statul de drept.

17. Arată, astfel, că prima obiecție de neconstituționalitate a legii criticate formulată de autorul sesizării se referă la „conținutul extrem de sumar” al instrumentului de prezentare și motivare a propunerii legislative, prezentat de către inițiatorii acesteia. Or, în opinia președintelui Senatului, evaluarea conținutului expunerii de motive a unui act normativ este, prin esența sa, subiectivă și deschisă exprimării unei diversități de opinii, nu numai juridice, dar, mai cu seamă, politice, cu atât mai mult cu cât, referitor la legea criticată, apare rezistența Guvernului față de orice abordare alternativă la propria viziune legislativă, concretizată în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017, cu modificările aduse acestui act normativ de către o majoritate parlamentară în care centrul de greutate îl reprezintă partidul politic aflat în opoziție. Prin urmare, dată fiind animozitatea politică, inclusiv de politică normativă și economică, între Guvern și inițiatorii actului normativ dedus controlului de constituționalitate, se înțelege de ce semnatura obiecției de neconstituționalitate apreciază că expunerea de motive ar fi extrem de sumară și că nu ar „cuprinde justificarea pentru toate măsurile propuse”. Președintele Senatului susține că, dimpotrivă, lectura expunerii de motive a legii demonstrează foarte clar inconsistența acestei critici de neconstituționalitate, motivată prin lipsa unei fundamentări temeinice din care orice destinatar al legii poate să cunoască rațiunea legiuitorului și voința sa legislativă. Arată că, în teoria generală a dreptului, problema cunoașterii și înțelegerii rațiunii legiuitorului, în ceea ce privește o anumită reglementare normativă a relațiilor sociale și, mai ales, a voinței sale normative, capătă interes în activitatea de cercetare juridică sau în situațiile în care destinatarul normei juridice este nevoit să interpreteze norma juridică.

18. Președintele Senatului apreciază, astfel, că modificările legislative aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017, care fac obiectul criticilor de neconstituționalitate din prezenta cauză, sunt foarte clare și au un conținut bine determinat, nepunându-se problema cunoașterii rațiunii și voinței normative a legiuitorului. Astfel, acestea vizează, așa cum se precizează foarte clar în expunerea de motive, „modificarea criteriilor privind evaluarea on-line a planului de afaceri (grilei de punctaj) și a criteriilor de eligibilitate”, modificări legislative cerute, de altfel, chiar de către mediul de afaceri al domeniului de interes pentru actul normativ criticat.

19. În ceea ce privește a doua critică de neconstituționalitate a autorului sesizării, președintele Senatului apreciază că aceasta reprezintă, de fapt, o confruntare doctrinară în legătură cu utilizarea termenului de „cesiune de părți sociale”, încetățenit, într-adevăr, în exprimarea juridică comună, cu cel de „înstrăinare a părților sociale”, utilizat în lege, termen care, în viziunea inițiatorilor propunerii legislative și a Parlamentului, are semnificația de *renunțare la părțile sociale*. Cât privește însă operațiunea juridică la care vor recurge beneficiarii reglementării normative stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017, pentru înstrăinarea/renunțarea unei părți din părțile lor sociale, aceasta va fi, fără îndoială, contractul de cesiune, așa cum acesta este reglementat în Codul civil și în legislația specială.

20. Nu în ultimul rând, președintele Senatului învederează faptul că Guvernul aduce în discuție și unele necorelări între noile dispoziții introduse în conținutul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 cu prevederi ale aceluiași act normativ. În realitate, însă, inovările legislative aduse prin legea criticată reprezintă reglementări legale cu valoare de specie, în raport cu reglementări existente deja, dar care au statutul unor norme juridice generale.

21. Față de cele arătate, președintele Senatului apreciază ca fiind nefondate și lipsite de temei criticile de neconstituționalitate invocate de autorul sesizării și solicită respingerea sesizării referitoare la neconstituționalitatea Legii privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii.

22. Președintele Camerei Deputaților și Avocatul Poporului nu au transmis punctele lor de vedere asupra sesizării de neconstituționalitate a Legii privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii.

23. Termenul pentru dezbateri a fost stabilit pentru data de 16 septembrie 2020, când, în temeiul art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, Curtea a amânat începerea acestora pentru 24 septembrie 2020, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al președintelui Senatului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

24. **Obiectul controlului de constituționalitate îl constituie** Legea privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii (PL-x nr. 192/2020), care are următorul cuprins:

„Art. 1. — *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2017, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 112/2017, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:*

1. La articolul 2, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art. 2. — (1) *Întreprinderile beneficiare ale Programului „Start-up Nation — România” sunt întreprinderile înființate de persoane fizice în baza prevederilor Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 301/2011, cu modificările și completările ulterioare, sau ale Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările ulterioare, cu maximum 3 ani înainte de data completării și transmiterii on-line a planului de afaceri și care îndeplinesc, la data depunerii cererii de finanțare, criteriile de eligibilitate impuse de legislația în domeniul ajutoarelor de minimis și condițiile de eligibilitate prevăzute în schema de ajutor de minimis care va fi aprobată potrivit art. 5.»*

2. La articolul 4 alineatul (3), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

«a) *pe baza criteriilor prevăzute în anexa nr. 1 și a punctajului alocat pentru fiecare cod CAEN în funcție de domeniul de activitate prevăzut în anexa nr. 2, aplicația on-line generează automat punctajul în urma transmiterii planului de afaceri.»*

3. La articolul 4, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:

«(6) *Situația statistică comparativă 2018—2019 a întreprinderilor mici și mijlocii active pe județe la 11 decembrie 2019 este prevăzută în anexa nr. 3 și se actualizează anual de către Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri până la 30 iunie pentru anul anterior.»*

4. După articolul 6, se introduce un nou articol, articolul 6¹, cu următorul cuprins:

«Art. 6¹. — (1) *În perioada contractuală de implementare și monitorizare, beneficiarii nu pot înstrăina părțile sociale ale societății într-un procent mai mare de 49%.*

(2) *Înstrăinarea părților sociale este permisă numai către persoane fizice — investitori individuali-business angels, definiți conform Legii nr. 120/2015 privind stimularea investitorilor individuali-business angels, sau care nu au mai avut anterior nicio altă societate.»*

5. După articolul 8, se introduce un nou articol, articolul 9, cu următorul cuprins:

«Art. 9. — *Anexele nr. 1—3 fac parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență.»*

25. Curtea reține că art. 1 pct. 6 din lege se referă la modificarea anexei nr. 1 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017 referitoare la *Criteriile privind evaluarea on-line a planului de afaceri*, iar prin art. 1 pct. 7, după anexa nr. 1, sunt introduse două noi anexe, anexele nr. 2 și 3. Astfel, anexa nr. 2 cuprinde *Lista codurilor CAEN aferente activităților care sunt eligibile la finanțare și punctajele alocate*, iar anexa nr. 3 cuprinde *Situația statistică comparativă a întreprinderilor mici și mijlocii active pe județe la 100 de locuitori la 11 decembrie 2019.*

„Art. 11. — *În cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 112/2017, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat se înlocuiește cu Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri.»*

26. În motivarea obiecției de neconstituționalitate, autorul sesizării susține că legea supusă controlului contravine dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5), în componenta referitoare la calitatea legii, prin raportare la dispozițiile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, referitoare la claritatea și previzibilitatea normei juridice.

27. În vederea soluționării prezentei sesizări de neconstituționalitate, Curtea va proceda, în prealabil, la verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție, sub aspectul titularului sesizării, al termenului de sesizare și al obiectului acesteia.

28. Astfel, Curtea constată că sesizarea îndeplinește condițiile de admisibilitate sub aspectul titularului dreptului de sesizare, obiecția fiind formulată de către Guvernul României, care are dreptul de a sesiza Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului de constituționalitate *a priori*, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și al art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată. Și sub aspectul termenului de sesizare, Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate este admisibilă, nefiind tardiv introdusă. În calitate de Cameră decizională, Camera Deputaților a adoptat legea în data de 27 mai 2020, dată la care a fost înaintată secretarului general în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, fiind trimisă spre promulgare Președintelui României în data de 2 iunie 2020. În calitate de subiect de sesizare, Guvernul României a sesizat Curtea Constituțională în data de 19 iunie 2020, sesizarea fiind trimisă inițial prin poșta electronică, iar ulterior a fost depusă la Registratura jurisdicțională a Curții Constituționale, în data de 23 iunie 2020. Așadar, obiecția a fost formulată înainte de promulgare, în interiorul termenului de

20 de zile, prevăzut de art. 77 alin. (1) teza a doua din Constituție, fiind deci admisibilă. Sub aspectul obiectului sesizării, aceasta vizează Legea privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii, lege nepromulgată.

29. Așa fiind, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

30. Cu privire la derularea procesului legislativ de adoptare a legii care face obiectul controlului de constituționalitate, Curtea reține următoarele aspecte pe care le consideră relevante prin prisma criticilor de neconstituționalitate formulate.

31. Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii a fost inițiată de un număr de 128 de deputați și senatori (din care 3 deputați și 3 senatori neafiliați politic, 76 de deputați aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Social Democrat, 2 ai Partidului Național Liberal și 6 ai grupului Pro Europa, precum și 29 de senatori aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Social Democrat, 2 ai Uniunii Salvați România și 7 ai Uniunii Democrate a Maghiarilor din România).

32. Referitor la procedura de legiferare desfășurată la Senat, ca primă Cameră sesizată, Curtea constată că au fost solicitate avizele din partea Consiliului Economic și Social și Consiliului Legislativ, fiind solicitat, totodată, și punctul de vedere al Guvernului.

33. Potrivit Avizului cu nr. 961 din 25 februarie 2020, Consiliul Economic și Social a avizat favorabil propunerea legislativă, cu observația că se impune eliminarea anexei nr. 1 intitulată „Criterii privind evaluarea on-line a planului de afaceri”, ținând seama de faptul că îndeplinirea anumitor criterii poate fi dificil de probat și din considerentul că este necesar ca aceasta să fie dezbătută cu toate părțile interesate în cadrul Consiliului Consultativ pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii. De asemenea, potrivit Avizului cu nr. 148 din 5 martie 2020, Consiliul Legislativ a avizat, de asemenea, favorabil propunerea legislativă, cu observații și propuneri.

34. În data de 9 martie 2020, propunerea legislativă a fost prezentată Biroului permanent al Senatului și trimisă în vederea elaborării raportului către Comisia economică, industriei și servicii, care, cu unanimitate de voturi, a depus la data de 9 aprilie 2020 un raport favorabil, cu amendamente, care a fost supus spre dezbateră și adoptare plenului Senatului. Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii a fost adoptată de Senat în ședința din 23 aprilie 2020, în condițiile art. 75 alin. (2) teza a treia din Constituție.

35. Propunerea legislativă a fost prezentată Biroului permanent al Camerei Deputaților, în calitate de Cameră decizională, la data de 29 aprilie 2020 și a fost trimisă pentru aviz către Comisia pentru politică economică, reformă și privatizare (care, la data de 26 mai 2020, a avizat favorabil propunerea legislativă în forma adoptată de Senat), la Comisia pentru buget, finanțe și bănci, precum și la Comisia juridică, de disciplină și imunități. De asemenea, a fost trimisă pentru raport la Comisia pentru industrie și servicii care, în baza raportului întocmit, a hotărât, cu unanimitate de voturi, să propună plenului Camerei Deputaților adoptarea propunerii legislative, cu amendamente. La data de 27 mai 2020, raportul și propunerea legislativă au fost supuse spre dezbateră plenului Camerei Deputaților, care, în calitate de Cameră decizională, a adoptat Legea privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi

întreprinderi mici și mijlocii, cu 306 voturi pentru, 1 vot împotriva și o abținere. La aceeași dată, legea a fost înaintată secretarului general al Camerei Deputaților, precum și secretarului general al Senatului în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, fiind trimisă spre promulgare Președintelui României în data de 2 iunie 2020.

36. Curtea învederează, totodată, că, după adoptarea legii, prin Adresa înregistrată la Secretariatul General al Camerei Deputaților cu nr. 2/3.455 din 29 mai 2020, a fost transmis și punctul de vedere al Guvernului, în cadrul căruia sunt prezentate detaliat observațiile și obiecțiile cu privire la propunerea legislativă, cu mențiunea că Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

37. Analizând obiecția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în motivarea sesizării, Guvernul României formulează atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, prin prisma caracterului sumar al instrumentului de prezentare și motivare, precum și a lipsei de fundamentare a expunerii de motive a legii care face obiectul controlului de constituționalitate, cât și, punctual, critici de neconstituționalitate intrinsecă a legii, prin raportare la dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta referitoare la calitatea noimei juridice.

38. Astfel, referitor la critica privind insuficienta fundamentare a legii supuse controlului de constituționalitate, Curtea observă că, astfel cum reiese din expunerea de motive a legii, prin această intervenție legislativă inițiatorii au avut în vedere modificarea criteriilor privind evaluarea on-line a planului de afaceri, în special a grilei de punctaj, precum și a criteriilor de eligibilitate în scopul stimulării înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii. Inițiatorii susțin că aceste modificări au fost solicitate de către mediul de afaceri însuși și privesc acordarea unui punctaj diferit în funcție de codul CAEN, având în vedere valoarea adăugată diferită a diverselor activități economice: introducerea criteriului de departajare privind inovarea; cofinanțare prin introducerea criteriului de departajare privitor la aportul la capitalul social subscris și vărsat al societății aplicante; prima afacere — acordarea unui punctaj diferit pe criteriul aferente asociaților/acționarilor; educația — introducerea unui criteriu privitor la pregătirea profesională a administratorului; criteriul cu privire la digitalizarea afacerii; criteriul verde — acordarea unui punctaj diferit în funcție de performanțele energetice ale echipamentelor sau soluțiilor tehnologice folosite; criteriul privind densitatea IMM-urilor se menține, dar se corectează în funcție de noile cifre de la Registrul Comerțului privitoare la numărul de companii înființate. Se menționează, totodată, că prin această inițiativă legislativă se modifică criteriile de eligibilitate în sensul interzicerii cesiunii părților sociale până la 49%, cu excepția cazurilor în care aceasta se face în baza Legii Business Angel sau a finanțărilor participative.

39. În acest context, autorul sesizării susține că expunerea de motive a propunerii legislative nu a fost elaborată cu respectarea exigențelor constituționale ale art. 1 alin. (5) și a cerințelor prevăzute de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, întrucât, din analiza instrumentului de prezentare și motivare a legii criticate, se constată că acesta nu cuprinde justificarea pentru toate măsurile propuse, sub acest aspect Guvernul având atât modificările privind criteriile de evaluare a planului de afaceri și a eligibilității beneficiarilor, cât și interdicțiile prevăzute de lege. Autorul sesizării invocă, în acest sens, jurisprudența Curții Constituționale (spre exemplu fiind Decizia nr. 139 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 336 din 3 mai 2019) și susține că, în lipsa unei fundamentări temeinice a expunerii de motive, nu se poate cunoaște rațiunea legiuitorului, esențială pentru înțelegerea, interpretarea și aplicarea legii, în condițiile unui pronunțat caracter tehnic al reglementării.

40. Având în vedere criticile formulate, Curtea constată că acestea sunt neîntemeiate, întrucât, în jurisprudența sa recentă, exemplul fiind Decizia nr. 238 din 3 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 666 din 28 iulie 2020, paragrafele 36—40, a reținut că, de principiu, instanța de contencios constituțional nu are competența de a controla modul de redactare a expunerilor de motive ale diverselor legi adoptate. Expunerea de motive și cu atât mai puțin modul său de redactare nu au consacrat constituțională, iar, prin prisma art. 1 alin. (5) din Constituție, expunerea de motive este un document de motivare necesar în cadrul procedurii de adoptare a legilor, însă, odată adoptată legea, rolul său se reduce la facilitarea înțelegerii acesteia. Prin urmare, expunerea de motive a legii nu este decât un instrument al uneia dintre metodele de interpretare consacrate, și anume metoda de interpretare teleologică. Aceasta presupune stabilirea sensului unei dispoziții legale ținându-se seama de finalitatea urmărită de legiuitor la adoptarea actului normativ din care face parte acea dispoziție. Astfel, expunerea de motive este doar un instrument dintre multe altele ale unei metode interpretative. Faptul că aceasta nu este suficient de precisă sau că nu lămurește toate aspectele de conținut ale normei nu duce la concluzia că însăși norma respectivă este neconstituțională, ea având doar o funcție de suport în interpretarea normei adoptate. Curtea a reținut, de asemenea, că există mai multe metode interpretative, și anume gramaticală, sistematică, istorică, teleologică sau logică, iar scopul avut în vedere la adoptarea normei este un instrument al uneia dintre aceste metode interpretative, cea teleologică. Or, dacă sensul normei poate fi înțeles/dedus prin alte metode interpretative decât cea teleologică sau chiar prin metoda teleologică, apelând la expunerea de motive, la stenogramele care consemnează dezbaterile parlamentare, la motivarea amendamentelor aduse, la rapoartele și avizele întocmite în procedura parlamentară, nu înseamnă că insuficiența motivării expunerii de motive duce la neconstituționalitatea legii. Din contră, dacă în urma parcurgerii tuturor metodelor interpretative, inclusiv a celei teleologice, se ajunge la concluzia că textul legal este neclar/imprecis/imprevizibil, atunci se poate constata încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție. Totodată, Curtea a subliniat că nu de puține ori expunerea de motive, din cauza modificărilor aduse proiectului/proponerii legislative în Parlament, nu mai reflectă prin conținutul său ceea ce prevede legea adoptată. Caracterul neclar/imprecis/imprevizibil al textului nu este o consecință directă a caracterului incomplet al expunerii de motive, constatare valabilă și viceversa. Așadar, exigențele de calitate a legii și cele privind modul de redactare a expunerii de motive sunt două chestiuni diferite între care nu se poate stabili o relație cauzală. În schimb, între acestea există o relație funcțională, în sensul că expunerea de motive poate ajuta la o mai bună înțelegere a dispozițiilor normative, mai ales a celor tehnice, care, prin natura lor, au un limbaj mai greu accesibil.

41. Așa fiind, Curtea a subliniat că nu este de competența sa să analizeze consistența acestei relații funcționale prin prisma modului de redactare a expunerii de motive, învederând totodată că un viciu de neconstituționalitate extrinsec al legii nu poate rezulta din chiar modul în care inițiatorul ei și-a motivat proiectul/proponerea legislativă, în condițiile în care rezultatul activității de legiferare este legea adoptată de Parlament.

42. În cauza de față, Curtea reține că autorul sesizării solicită efectuarea unui control de constituționalitate al legii din perspectiva caracterului sumar al expunerii de motive, or, astfel cum s-a reținut și în Decizia nr. 238 din 3 iunie 2020, precizată, Curtea Constituțională nu este competentă să cenzureze modul de redactare a expunerii de motive concepute de deputați, senatori sau Guvern, după caz, motiv pentru care, în speță, Curtea va respinge ca neîntemeiată critica de neconstituționalitate extrinsecă formulată din această perspectivă.

43. Examinând criticile de neconstituționalitate intrinsecă formulate, cu titlu preliminar, Curtea reține că, având în vedere situația economică care impunea luarea unor măsuri urgente care să vizeze mediul antreprenorial, în cadrul unui program social de interes public, Guvernul a adoptat Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii, în scopul creării unui cadru favorabil pentru valorificarea posibilităților actuale de dezvoltare economică a României și al stimulării mediului de afaceri, prin înființarea de noi întreprinderi mici și mijlocii. Scopul a fost stimularea cadrului general de înființare a noilor afaceri, având în vedere faptul că realitatea economică actuală impune luarea unor măsuri pentru dezvoltarea de noi politici publice necesare relansării economice, reducerii șomajului prin crearea de noi locuri de muncă, și stimularea spiritului antreprenorial care să vizeze întreprinzătorii autohtoni, în cadrul unui program social de interes public. În acest context legislativ, Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenorial (devenit ulterior Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri) a implementat în perioada 2017—2020 Programul pentru stimularea înființării de întreprinderi mici și mijlocii, denumit Programul „Start-up Nation — Romania”. Astfel, potrivit Ordinului ministrului pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenorial nr. 692 din 6 iunie 2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 și 431 bis din 12 iunie 2017, Programul „Start-up Nation — Romania” este un program de încurajare și de stimulare a înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, implementat de către Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenorial prin intermediul Agențiilor pentru întreprinderi mici și mijlocii, atragere de investiții și promovare a exportului, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 112/2017, prevederile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 23/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenorial.

44. Având în vedere specificul materiei analizate în speță, în ceea ce privește intenția de reglementare a legiuitorului, Curtea apreciază ca fiind incidente o serie de alte reglementări specifice, precum: Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările ulterioare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 301/2011, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 120/2015 privind stimularea investitorilor individuali-business angels, precum și Ordinul ministrului pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenorial nr. 692/2017 privind aprobarea Schemei de ajutor *de minimis* prevăzute în Programul pentru stimularea înființării întreprinderilor mici și mijlocii „Start-up Nation — Romania”, cu modificările ulterioare.

45. Referitor la criticile formulate, punctual, de autorul sesizării prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea reține că acestea au în vedere, în esență, următoarele aspecte: clarificarea intenției de reglementare a legiuitorului în ceea ce privește soluția legislativă prevăzută de art. 6¹ alin. (2), nou-introdus prin legea criticată, prin raportare la cea deja consacrată în art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017, în ceea ce privește circumstanțierea cesionarilor prevăzuți în cuprinsul art. 6¹ alin. (2) din lege;

necesitatea utilizării în cuprinsul noii reglementări a sintagmei „cesiune de părți sociale” în locul celei de „înstrăinare a părților sociale”; existența unor necorelări legislative dintre unele dispoziții introduse prin legea criticată și cele deja existente în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017.

46. Curtea remarcă faptul că, prin art. 1 pct. 1 din legea care face obiectul sesizării, se modifică alin. (1) al art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017, reglementare prin care legiuitorul a circumstanțiat beneficiarii Programului „Start-up Nation — Romania”, și anume „(...) întreprinderile înființate de persoane fizice în baza prevederilor Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 301/2011, cu modificările și completările ulterioare, sau ale Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările ulterioare, cu maximum 3 ani înainte de data completării și transmiterii on-line a planului de afaceri și care îndeplinesc, la data depunerii cererii de finanțare, criteriile de eligibilitate impuse de legislația în domeniul ajutoarelor de minimis și condițiile de eligibilitate prevăzute în schema de ajutor de minimis care va fi aprobată potrivit art. 5.” De asemenea, potrivit art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017, „Întreprinderile beneficiare sunt întreprinderile înființate după data prevăzută la alin. (1) de către persoane fizice care nu au sau nu au avut calitatea de acționar sau de asociat într-o altă întreprindere mică sau mijlocie care desfășoară sau care a desfășurat aceeași activitate autorizată pentru care aplică în cadrul programului în anul anterior înscrierii sau în anul înscrierii până la deschiderea sesiunii de înscriere.”

47. Așa fiind, sunt beneficiare ale Programului „Start-up Nation — Romania” întreprinderile înființate de către persoane fizice în baza prevederilor Legii societăților nr. 31/1990, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2011 sau ale Legii nr. 1/2005, întreprinderi înființate cu maximum 3 ani înainte de data completării și transmiterii on-line a planului de afaceri și care îndeplinesc, la data depunerii cererii de finanțare, criteriile de eligibilitate impuse de legislația în domeniul ajutoarelor de minimis și condițiile de eligibilitate prevăzute în schema de ajutor, persoane fizice care nu au sau nu au avut calitatea de acționar sau de asociat într-o altă întreprindere mică sau mijlocie ce desfășoară sau care a desfășurat aceeași activitate autorizată pentru care aplică în cadrul programului în anul anterior înscrierii sau în anul înscrierii până la deschiderea sesiunii de înscriere.

48. Autorul sesizării menționează faptul că, prin art. 1 pct. 4 din legea criticată, se introduce un nou articol, și anume art. 6¹, iar, în acest context, apreciază ca fiind necesară circumstanțierea categoriei cesionarilor din cuprinsul art. 6¹ alin. (2) din legea criticată, având în vedere faptul că prin acest articol s-a impus condiția ca cesiunea părților sociale să fie realizată către „persoanele fizice care nu au mai avut anterior nicio societate”, cu toate că art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017 prevede că beneficiarii programului pot fi „persoane fizice care nu au sau nu au avut calitatea de acționar sau de asociat într-o altă întreprindere mică sau mijlocie”.

49. Din perspectiva criticii astfel formulate, Curtea observă că prin această reglementare legiuitorul a instituit unele interdicții și a prevăzut într-o manieră lipsită de echivoc faptul că, în perioada contractuală de implementare și monitorizare, beneficiarii programului prevăzuți la art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017 nu pot înstrăina părțile sociale ale societății într-un procent mai mare de 49%, înstrăinarea fiind permisă numai către persoane fizice — investitori individuali-business angels, definiți conform Legii nr. 120/2015 privind stimularea investitorilor

individuali-business angels — sau numai către persoane fizice care nu au mai avut anterior nicio altă societate, mai exact, numai către persoanele fizice care nu au deținut anterior titluri de participare/părți sociale la o altă societate.

50. Prin art. 6¹ alin. (2) introdus prin art. 1 pct. 4 din legea criticată, legiuitorul a prevăzut în mod expres persoanele care pot dobândi (cesionarii), în condițiile legii, părțile sociale înstrăinate de către beneficiarii Programului „Start-up Nation — Romania”, în timp ce art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017 stabilește, într-o manieră limitativă, beneficiarii acestui program. Opțiunea legiuitorului de a reglementa o astfel de limitare este rezultatul voinței sale exprese în acest sens, manifestată cu ocazia adoptării legii în Parlament, context în care Curtea apreciază că nu se poate reține lipsa de previzibilitate a soluției legislative supuse controlului, așa încât critica cu un atare obiect este neintemeiată.

51. Referitor la susținerile autorului sesizării potrivit cărora, pentru respectarea rigorii juridice, se impune utilizarea în cuprinsul noii reglementări a sintagmei „cesiune de părți sociale”, consacrată în limbajul juridic de specialitate, în locul celei folosite de legiuitor în legea supusă controlului de constituționalitate, și anume cea de „înstrăinare a părților sociale”, Curtea precizează că termenul folosit în noua reglementare nu are un alt înțeles decât cel deja consacrat, și anume acela de transmitere a părților sociale. De altfel, Curtea observă că legiuitorul a mai utilizat și în cuprinsul altor acte normative termenul de înstrăinare, și nu pe cel de cesiune, fără ca prin aceasta să afecteze în vreun fel calitatea normei sub aspectul clarității acesteia și al previzibilității efectelor produse, în acest sens fiind, spre exemplu, art. 4 lit. a) din Legea nr. 120/2015, care prevede că facilitățile fiscale se acordă dacă „investitorul individual-business angel nu înstrăinează părțile sociale (...)”.

52. În acest context, Curtea reține faptul că cesiunea este modalitatea frecvent utilizată în practica mediului de afaceri pentru realizarea transferului dreptului de proprietate asupra părților sociale și al acțiunilor, iar din punct de vedere semantic, cesiunea reprezintă operațiunea juridică de transfer/instrăinare a unui drept sau a unei obligații. Cesiunea de părți sociale reprezintă transmiterea printr-un contract de cesiune a părților sociale ale unei societăți către una sau mai multe persoane, asociate deja în societate sau străine de aceasta, care dobândesc astfel calitatea de asociați. Astfel, principalul efect juridic al contractului de cesiune de părți sociale este acela că cedentul, adică cel care cedează părțile sociale, iese din societatea respectivă, pierzându-și calitatea de asociat, iar cesionarul, cel care preia părțile sociale, continuă activitatea societății, prin dobândirea calității de asociat al acesteia. Operațiunile juridice prin care se transmit părțile sociale și acțiunile sunt guvernate de regulile dreptului civil, privit ca drept comun în această materie, și de regulile specifice dreptului societar.

53. Curtea reține, totodată, că funcția societară a părților sociale este aceea de a exprima cota de participare a asociaților la formarea capitalului social și la distribuția, între aceștia, a profitului și a pierderii și, în consecință, de a oferi asociaților o serie de drepturi participative, cum ar fi dreptul de a vota în adunarea generală a asociaților sau dreptul de a alege și a fi ales în organele de conducere. Ele nu sunt însă instrumente negociabile și, în consecință, regimul circulației lor este restrictiv, fiind supus, ca regulă, unor aprobări ale asociaților și putând fi realizat doar prin intermediul cesiunii de drept comun.

54. Curtea precizează faptul că Legea societăților nr. 31/1990 reprezintă un act normativ special, dar, prin raportare la diverse tipuri de societăți care se pot înființa potrivit unor legi speciale, această lege constituie dreptul comun în

materia societăților. Astfel, ori de câte ori în cuprinsul unor legi speciale care reglementează diverse tipuri de societăți nu se prevede o soluție pentru o anumită problemă societară, vor fi aplicabile dispozițiile dreptului comun, în completare, respectiv ale Legii nr. 31/1990, sub rezerva ca dispozițiile legii speciale în cauză să nu conțină vreo interdicție expresă în acest sens.

55. Referitor la susținerile privind existența unor necorelări între unele dispoziții introduse prin legea criticată și dispoziții deja existente în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017, Curtea reține că autorul sesizării semnalează faptul că este necesară o corelare între normele prevăzute la art. 1 pct. 4 și art. 1 pct. 7 din legea supusă controlului de constituționalitate, din perspectiva activităților care sunt eligibile la finanțare, iar, în ceea ce privește art. 1 pct. 6 din aceeași lege, susține că nu este identificat punctajul aferent domeniului de activitate care constituie criteriu de evaluare a planului de afaceri, omisiune de reglementare ce conduce, în opinia sa, la aplicarea arbitrară în procesul de acordare a punctajului, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție. Cu privire la criticile astfel formulate, Curtea constată că sunt neîntemeiate, întrucât, prin art. 1 pct. 7 din legea supusă controlului de constituționalitate se introduc în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 două noi anexe, respectiv anexa nr. 2, care cuprinde lista codurilor CAEN aferente activităților care sunt eligibile la finanțare și punctajele alocate, și anexa nr. 3, care cuprinde situația statistică comparativă a întreprinderilor mici și mijlocii active pe județe la 100 de locuitori, la 11 decembrie 2019. Astfel, așa cum s-a subliniat de nenumărate ori în jurisprudența instanței de contencios constituțional, în acord cu cea a Curții Europene a Drepturilor Omului, oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară. Așa fiind, normele juridice nu trebuie niciodată interpretate în mod singular, dispart, ci trebuie avută în vedere o coroborare a acestora cu întreg cadrul legislativ în materia analizată, în speță fiind relevant și Ordinul ministrului pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat nr. 692/2017 privind aprobarea Schemei de ajutor *de minimis* prevăzute în Programul pentru stimularea înființării întreprinderilor mici și mijlocii „Start-up Nation — Romania”, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 și 431 bis din 12 iunie 2017, ca act administrativ cu caracter normativ, de rang infralegal, emis în temeiul art. 5 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2017.

56. De asemenea, referitor la susținerea autorului sesizării potrivit căreia la art. 1 pct. 6 din legea criticată, prin care se modifică anexa nr. 1 intitulată *Criterii privind evaluarea on-line a*

planului de afaceri, nu este identificat punctajul aferent domeniului de activitate, Curtea reține că aceasta este neîntemeiată, având în vedere faptul că, potrivit primei note prevăzute la această anexă, se prevede că „*punctajul alocat pentru fiecare cod CAEN este prevăzut în anexa nr. 2 la prezenta ordonanță de urgență*”.

57. În fine, referitor la susținerile potrivit cărora norma prevăzută la art. 11 din legea criticată este inutilă prin raportare la prevederile art. 16 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 6 noiembrie 2019, aprobată cu modificări prin Legea nr. 77/2020, Curtea observă că, potrivit acestei din urmă reglementări, „*În cuprinsul actelor normative în vigoare următoarele denumiri și sintagme se înlocuiesc după cum urmează: «Ministerul Economiei», «Ministerul Energiei», «Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat», «Ministerul Turismului» cu «Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri»*”. Faptul că legiuitorul a precizat, în mod expres, prin intermediul art. 11 din legea criticată, că în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 denumirea de „*Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat*” se înlocuiește cu „*Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri*” nu face altceva decât să confere un plus de claritate și precizie normei juridice, îndeplinind astfel exigențele art. 1 alin. (5) din Constituție.

58. Prin urmare, Curtea reține că legiuitorul are opțiunea liberă de a stabili măsurile selective de sprijinire a anumitor ramuri ale economiei, a unor domenii de activitate, precum și a anumitor categorii de întreprinzători și investiții. Stimulentele prevăzute de lege urmăresc atragerea în circuitul economic-productiv a capitalului privat în scopul diversificării și creșterii producției, iar programul pentru stimularea înființării întreprinderilor mici și mijlocii, „Start-up Nation — Romania”, lansat în cadrul Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat, are ca obiectiv încurajarea și stimularea spiritului antreprenorial al cetățenilor în scopul implicării acestora în structuri economice private.

59. Având în vedere argumentele expuse, Curtea constată că, din perspectiva criticilor formulate de autorul sesizării, Legea privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii nu este afectată de vicii de neconstituționalitate.

60. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

C CURTEA CONSTITUȚIONALĂ R

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată de Guvernul României și constată că Legea privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii este constituțională în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 24 septembrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora